

نخستین کتاب دانش پزشکی اسلام

۱۸ فروردین ۱۳۹۴ ساعت ۱۸:۲۴

کتاب دربرگیرنده رشته های گوناگونی است که امروزه، گسترش این رشته ها در روزگار ما به اندازه ای است که هر کدام آنها دانشی جداگانه و گسترش یافته است که در برگیرنده حکمت طبیعی؛ اقلیم شناسی و کیهان شناسی و هیئت و نجوم

بو حسن علی فرزند سهل ربن طبری از بزرگان دانش پزشکی است که در طبرستان بخش شمالی سرزمین بزرگ ایران چشم به جهان گشود. وی از پدری دانشمند زاده شد که در پزشکی، فلسفه، هیئت و ستاره شناسی کارآزموده بوده است. وی میان سال های ۷۷۰ تا ۷۸۰ م در مرو از سرزمین خراسان متولد شد. از آنجا که از یک سو واژه «ربن» در لقبش دیده می شود و از سوی دیگر وردها و دعاهای کتاب زبور داود را در جای جای کتاب هایش به ویژه فردوس الحکمه می آورد، تاریخ نگاران او را یهودی زاده می دانند.

کتاب فردوس الحکمه، نخستین کتاب تدوین شده در دانش پزشکی دوران شکوفایی تاریخ اسلام است. طبری آن را در هفت نوع و همه آنها در سی گفتار و گفتارها در سیصد و شصت بخش گرد آمده اند. کتاب دربرگیرنده رشته های گوناگونی است که امروزه، گسترش این رشته ها در روزگار ما به اندازه ای است که هر کدام آنها دانشی جداگانه و گسترش یافته است که در برگیرنده حکمت طبیعی؛ اقلیم شناسی و کیهان شناسی و هیئت و نجوم؛ تاریخ تکامل؛ کالبدشناسی یا آناتومی؛ کارکرد اندام ها یا فیزیولوژی؛ آسیب شناسی، شناسایی بیماری ها و درمان آنها؛ روان شناسی؛ بهداشت و راه های پیشگیری از بیماری ها؛ علم تغذیه؛ داروشناسی و داروسازی و ورد و جادو.

فردوس الحکمه نخستین بار متن عربی آن به وسیله محمد زبیر صدیقی به سال ۱۹۲۸ م در برلین به چاپ رسید و در سال ۱۹۷۱ م در بیروت دوباره چاپ شد. هم چنین عبدالکریم سامی جندی با پژوهش دوباره آن به سال ۲۰۰۲ م/۱۴۲۳ ق با همیاری دارالکتب العلمیه در بیروت به چاپ رسانید. کوتاه شده ای از آن را رونتال به زبان آلمانی برگرداند. نیز دست نوشته های آن در کتابخانه های دانشگاه تهران، رامپور، ایاصوفیه، برلین، و بریتانیا و جز آنها دیده شده است. طبری کتاب فردوس الحکمه را به سال ۲۳۶ ق به متوکل عباسی پیشکش کرده است.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۰۵۰۶/نخستین-کتاب-دانش-پزشکی-اسلام>